

LES PROVES DE RENDIMENT:

Tipus, Característiques, avantatges i limitacions

Antoni Ruiz Bueno
2016

Presentació

Des de fa molt anys sempre ha hagut una necessitat de comprovar, avaluar o “certificar” el coneixement que una persona té sobre una matèria determinada.

En aquest tema, veurem quins instruments tenim al nostre abast per poder dir que una persona (un alumne) té un coneixement determinats.

Per tant, es tracta de veure quins són aquest instruments i quina és la forma més adient d’aplicar-los i com els podem millorar.

En definitiva, es tracta de conèixer les tècniques que tenim per poder avaluar el rendiment d’una persona durant un procés d’aprenentatge.

Quines tècniques coneixeu per poder avaluar a una persona ?

PROVES DE RENDIMENT

Observació directe de l'alumne

Mitjançant el registre observacional s'avalua a l'alumne.
Es molt habitual en Educació Infantil

Proves d'assaig

Preguntes sobre una temàtica determinada que han de ser contestades de forma relativament extensa.
Exemple: "Els exàmens clàssics".

Proves objectives

Preguntes sobre una temàtica formulades amb la màxima claredat i brevetat. A més a més, la resposta exigeix utilitzar un mínim de paraules o seleccionar una opció.
Exemple: "Els exàmens tipus test".

Proves alternatives de rendiment

L'avaluació emfatitza l'ús de mètodes diversos que faciliten l'observació directe de la feina i de les habilitats de l'alumne
Exemple: "El portafolis"

1.- Proves d'assaig

Una definició:

“Entenem per assaig una composició escrita d’extensió variable -generalment breu- que té com a finalitat la comunicació d’un missatge o idea principal , en connexió amb un tema d’estudi, en torn al qual s’ha de seleccionar l’estil més adequat a la idea principal i al seu desenvolupament, utilitzant la reflexió personal i el domini de la matèria d’estudi per recolzar la comunicació sobre fonaments sòlids

Merino (1992, pp:221)”

Per tant:

Redactar consisteix en posar per escrit un pensament, una opinió, però no tot tipus d’escrit és apropiat dintre del mon acadèmic.

A l’escrit acadèmic se’l anomena assaig.

Per els estudiants, l’assaig constitueix una pregunta de tasca o examen.

Altres definicions:

Assaig:

Gènere literari que consisteix en la defensa d'un punt de vista personal sobre un tema, quasi sempre humanístic, filosòfic, polític, social i cultural des d'un punt de vista molt personal de l'autor.

S'estructura en una introducció, un desenvolupament i una conclusió.

Assaig:

Cadascuna de les experiències a què és sotmès un material per tal de valorar-ne objectivament la idoneïtat per a les condicions de treball que haurà de resistir.

TIPUS D'ASSAIG

Expositius:

Desenvolupa'n un assumpte o tema en que es presenten dades i informació que sustenten o recolzen un punt de vista.

Requereix la recerca d'informació i referències.

Argumentatius:

Desenvolupa'n un assumpte o tema en que s'estableix un argument a favor o en contra.

TIPUS DE PREGUNTES EN UN ASSAIG

De resposta Restringida:

- .- Imposa límits estrictes en quant a la resposta que s'ha de donar.
- .- Mesura els nivells de comprensió, aplicació i anàlisi.

Exemple: Enumera, Defineix, Dona raons ...

- .- No dona oportunitats a l'alumne de demostrar la seva capacitat per organitzar, integrar i desenvolupar noves idees.

De resposta amplia.

Preveu una gran llibertat en quant a la naturalesa i l'abast de la seva resposta.

Els treball nomogràfics es poden considerar com un assaig de resposta amplia.

Indicacions per la construcció de proves d'assaig

a.- Identificar els objectius o temes.

b.- Elaborar una plantilla d'especificacions (recull la relació d'objectius i continguts seleccionats a l'assaig)

	OBJECTIUS					
CONTINGUTS	a	b	c	d	e	f
1	Si	No	Si	No	Si	No
2						
3						
4						

c.- Informar als estudiants dels criteris d'avaluació previ a l'examen.

d.- Indicar el límit de temps i l'espai.

e.- les preguntes han d'implicar els objectius que es pretenen en el procés d'aprenentatge

	Evocació de coneixements	Comprensió de conceptes	Aplicació de continguts	PONDERACIÓ CONTINGUTS
Adaptació del PC	1 (2%)	1 (2%)	4 (8%)	6 (12%)
Procés de disquets	2 (4%)		5 (10%)	7 (14%)
Organització del treball	1 (2%)		4 (8%)	5 (10%)
Execució de programes	3 (6%)	2 (4%)	8 (16%)	13 (26%)
Ordres de MS-DOS	5 (10%)	1 (2%)	10 (20%)	16 (32%)
Anomalies de funcionament	1 (2%)		2 (4%)	3 (6%)
PONDERACIÓ DE CONDUCTES (OBJECTIUS)	13 (26%)	4 (8%)	33 (66%)	50 (100%)

Figura 2. Exemple de taula d'especificacions d'un curs d'informàtica.

Antoni Sans Martin (2008) L'avaluació dels aprenentatges: construcció d'instruments. Ice i Edicions octaedro,S.I. Barcelona.

<http://www.octaedro.com/ice/pdf/DIG102.pdf>

Indicacions sobre la redacció i l'avaluació de les preguntes en un Assaig

Redacció:

- .- Utilitzar preguntes d'assaig per mesurar únicament resultats complexos de l'aprenentatge.
- .- Relacionar les preguntes amb els resultats de l'aprenentatge que s'està mesurant.
- .- Redactar amb un llenguatge precís i sense ambigüitat.
- .- Evitar començar la pregunta amb les següents paraules: **Qui, Què, Quan, On, Digues i Enumera.**
- .- Iniciar la pregunta amb paraules com: **Perquè, Descriu, Explica, Compara, Relaciona, Contrasta, Interpreta, Analitza, Critica i Avalua.**

Avaluació:

- .- Preparar per anticipat les respostes esperades (fer un model de respostes).
- .- Determinar els factors que poden influir en la puntuació (faltes d'ortografia, format, llegibilitat, etc..)
- .- Especificar la puntuació de cadascuna de les parts de la resposta que es considerin correctes.
- .- Puntuar pregunta per pregunta.
- .- Avaluar de forma anònima.
- .- Avaluar la prova per més d'un examinador (si la decisió és important).

Alguns criteris orientatius sobre l'elaboració i l'avaluació d'un prova d'assaig

Idea Principal:

Es aquella idea, problema, finalitat o propòsit que es vol estudiar o transmetre.

Respon: Al què, al perquè i al per a què del treball o assaig.

Per tant ens informa des de quin punt de vista es tractarà la qüestió o problema.

Contingut:

És el conjunt d'informacions que apareix en l'assaig (idees, fets, dades etc..). S'ha de considerar tant la quantitat com la qualitat. La selecció d'aquest contingut ha de ser pertinent i oportuna, i evidentment, relacionada amb l'assaig.

Estructura:

L'ordre i la distribució de les informacions ha d'estar relacionada amb l'argumentació que es presenta.

Raonament:

És el modus lògic i coherent d'exposar l'idea principal de tal manera que s'arribi a una conclusió.

Expressió:

La forma de transmetre les idees. Implica un estil fluït, concís i clar.

Avantatges i Limitacions de les proves d'Assaig

Avantatges

- .- La llibertat de les contestacions permet a l'alumne enriquir les seves respostes amb les múltiples facetes de la seva experiència i enteniment.
- .- Permet posar en pràctica les habilitats gramaticals.
- .- Requereix que l'estudiant compari, descrigui o expliqui punts de vista.
- .- Quan es té poc temps per preparar la prova.
- .- Quan el grup és petit i la prova no es tornarà a utilitzar amb els mateixos alumnes.
- .- El valor educatiu s'incrementa quan l'alumne rep en un límit de temps raonable comentaris específics i argumentats de les seves respostes.

Limitacions:

- .- Qüestionada la Fiabilitat (falta d'uniformitat en el moment de puntuar les respostes).
Varietat de criteris.
- .- Qüestionada la validesa (sobre tot en quan a la seva representativitat , si el número de preguntes es reduït).

Exemples preguntes d'assaig

Ejemplo 1:

Enumere cinco diferencias entre las pruebas tipo ensayo y las objetivas.

Ejemplo 2:

Describa las ventajas que tienen las pruebas objetivas para evaluar el rendimiento académico, en comparación con otro tipo de pruebas. Limite su respuesta a una página.

Ejemplo 3:

El profesor Pérez, de la cátedra de evaluación, desea medir en sus estudiantes la “habilidad para diseñar y validar una prueba de rendimiento”.

1. Describa los pasos que debe seguir el profesor Pérez.
2. Indique las razones que justifican cada paso.

Ejemplo-4

Elabore un plan para evaluar el rendimiento académico del curso que usted enseña. Asegúrese de incluir los procedimientos a utilizar, los materiales necesarios y justifique las razones que usted tuvo para hacer su selección.

Material extret de:

<http://www.carlosruizbolivar.com/articulos/archivos/Curso%20CII%20UCLA%20Art%20Construcci%C3%B3n%20de%20Pruebas.pdf>

2.- Proves objectives

Una prova objectiva és un tipus d'“examen” escrit de forma molt estructurada. Les seves característiques principals són:

- .- Conté un nombre molt elevat de preguntes (també, anomenades ITEMS).
- .- Té una estructura tancada de resposta.
- .- Les respostes acceptades com correctes són unívoques i exactes.
- .- Permeten una qualificació objectiva.
- .- Són proves de resposta breu.
- .- Eliminen la subjectivitat i la variabilitat al qualificar-les (gràcies als criteris previs de qualificació –puntuació-)

Per tant, aquestes proves són aquelles en les que l'estudiant no necessita construir o redactar la resposta, sinó:

Llegir la pregunta → **Pensar la resposta** → **Identificar-la** → **Marcar-la.**

O bé

Llegir la pregunta → **Pensar la resposta** → **Completar-la.**

Las proves de rendiment pretenen mesurar els aprenentatges d'una persona després d'un procés d'ensenyament - aprenentatge.

Els aprenentatges són els productes o resultat que han aconseguit els alumnes.

D'aquesta manera, les proves o tests de rendiment es focalitzen en la matèria curricular i els objectius aconseguits per l'alumne.

Els test o proves de rendiment poden estar estandarditzades o no.

Quan **no són** estandarditzades s'anomenen **“proves objectives de rendiment”**

Estandarditzar “Ajustar o adaptar les coses per que se semblin a un tipus, model o norma comú.”

Un **test estandarditzat** és una prova que ha estat normalitzada; és dir ,que aquesta ha estat provada (testada) en una **població** amb **distribució normal** per la característica a estudiar. (el quocient intel·lectual, la glucosa en sang, els coneixements d'Historia, etc...)

Etapas per l'elaboració d'una prova objectiva de rendiment

Planificació

Determinar finalitat de la prova

Diagnòstica: Quan s'ha d'il·lustrar sobre les condicions i possibilitats **inicials** d'aprenentatge o d'execució d'una o varies tasques.

Formativa: Quan el que es desitja és descobrir si els objectius de l'ensenyament estan sent assolits o no, i el que cal fer per millorar l'acompliment dels educands

Sumativa: Es parla d'avaluació sumativa per designar la forma mitjançant la qual es mesura i jutja l'aprenentatge per tal de certificar, assignar qualificacions, determinar promocions, etc.

Delimitació d'objectius i continguts d'aprenentatge

→ Especificar, el més concret possible, els objectius i els continguts que seran objecte d'avaluació a la prova

Elaboració del quadernet

Determinar d'importància objectius i continguts en el conjunt prova

→ Elaborar una taula d'especificacions i el número de preguntes

Elaboració de les preguntes

→ Selecció de la tipologia de preguntes

Elaboració del quadernet de la prova, instruccions d'aplicació i correcció

→ Organització de la seqüència de les preguntes

Anàlisi de les preguntes

Anàlisi de dificultat de les preguntes i la prova

→ Índex de dificultat

Anàlisi de la discriminació de preguntes

→ Índex de discriminació

Suggeriments de millora de la prova o preguntes

→ Anàlisi de distractors

Tipus de preguntes o ítems en una prova objectiva

Les més utilitzades són:

Preguntes de resposta breu o de “llacuna”:

S'estableix una proposició incompleta o una pregunta que l'alumne ha de completar o respondre amb una paraula, frase, símbol, número o resposta breu.

Preguntes de resposta alterna (si/no; verdader/fals):

Es limita a la resposta a dos opcions possibles que qualifiquen un enunciat i la persona ha d'escollir la resposta correcta.

Preguntes d'ordenació:

Se li dona al subjecte una llista d'elements que ha d'ordenar segons el criteri que proporciona la pregunta (potser, cronològic, lògic, operatiu, espacial, etc..)

Preguntes d'aparellament o correspondència:

Es tracta d'establir les relacions entre elements de dues sèries o grups.

Preguntes d'elecció múltiple:

Consisteix en una pregunta breu, que conté varies alternatives de resposta (més de dues opcions) en les que hi ha una única alternativa correcta. Les alternatives no correctes se'ls anomena **Distractors** .

Per l'elaboració de les alternatives **incorrectes o distractors**, és aconsellable, fer una anàlisi del tipus de raonament que comporta l'elecció de l'alternativa incorrecta. D'aquesta manera se sap amb antelació la naturalesa de l'error i en conseqüència es pot oferir a l'alumne una orientació més específica.

ITEMS DE LLACUNA O RESPOSTA BREU

DESCRIPCIÓ

Les preguntes es proposen perquè l'alumne respongui amb una paraula, frase, número, etc., de forma unívoca. Es poden utilitzar per avaluar objectius que impliquin memorització de dades símbols, fórmules, etc.

Poden ser de tres tipus:

- 1.- Resposta breu.
- 2.- Complementació.
- 3.- Textos mutilats.

Es recomana utilitzar preferentment la modalitat de resposta breu, en base a una pregunta específica.

Criteris d'elaboració

- .-Les preguntes han de conduir a l'alumne a una resposta única.
- .-No s'han de formular amb les expressions o termes utilitzats en les documents de consulta de l'alumne.
- .-Col·locar totes les línees de resposta a la part dreta del full (facilita l'avaluació).
- .- Les preguntes no han de facilitar indicis de la resposta correcta.

Avantatges

- .- Fàcil elaboració;
- .- S'elimina força la possibilitat de resposta a l'atzar.
- .- Pot aplicar-se a mapes, dibuixos, gràfics, etc.
- .- El seu anàlisi es fàcil
- .-Redueix molt l'arbitrarietat en l'avaluació.

Desavantatges

- .-No faciliten l'avaluació d'aprenentatges complexos
- .- S'han d'elaborar les preguntes de tal forma que s'evitin les respostes no desitjades.
- .-En les preguntes mutilades, els espais i la seva longitud poden dificultar la qualificació i orientar la resposta.

Exemples:

- 1.- Quin és el PH d'una dissolució neutra?
- 2.- Cervantes va néixer l'any _____
- 3.- El numerador del càlcul de la Mitjana aritmètica conté _____ i el denominador _____

ITEMS DE RESPOSTA ALTERNA

DESCRIPCIÓ

Consisteix en donar-li a l'alumne una sèrie de proposicions i demanar-li que expressi la seva opinió mitjançant respostes incompatibles (**si / no; fals / verdader; cert / incert, mai / sempre** etc..)

S'utilitza per identificar relacions causa – efecte i per diferenciar fets i opinions.

Criteris d'elaboració

- Els enunciats han de ser categòrics, de tal forma que únicament hi hagi una resposta correcta.
- S'han de proposar més enunciats falsos que verdaders, ja que discriminen més.
- Els enunciats han de ser curts, senzills i fàcils d'entendre.
- Hem d'evitar que la resposta correcta es doni utilitzant el sentit comú.
- No utilitzar dobles negacions.
- Les preguntes han de tenir possibilitat de resposta
- A cadascun del enunciats s'ha de donar la mateixa extensió.
- No redactar les preguntes segons apareixen en el document de l'alumne.
- Plantejar en els ítems únicament una pregunta.
- Evitar que l'enunciat porti a despistar a l'alumne.

Avantatges

- Són fàcils de construir.
- És fàcil de respondre.
- Es pot utilitzar en una gama molt àmplia de cursos

Desavantatges

- Intervé molt l'atzar
- Només permet recollir informació en petits àmbits de coneixement.
- Posseeix poc valor diagnòstic.
- Els alumnes tenen una tendència a seleccionar més respostes negatives que no pas afirmatives.

Exemples:

Veure diapositiva següent

Formes de presentar les proposicions o frases d'una prova del tipus verdader / fals

	V	F
1. Hechos: La distancia más cerca entre dos puntos es una recta.	☒	☐
2. Generalización: Todas las cuestiones que preguntan por ¿quién?, ¿qué?, ¿cuándo? o ¿dónde? pueden clasificarse apropiadamente como preguntas de información objetiva.	☒	☐
3. Comparación: Los pueblos andinos y costeños son similares en su temperamento.
<i>Puede usarse también: tanto, ambos.</i>	☐	☒
4. Condicional: Si las medidas de tendencia central (media, mediana y modo) de una distribución son iguales, la distribución es normal.
<i>También puede usarse: cuando, en vez de si...</i>	☒	☐
5. Relación: A mayor número de sujetos (seleccionados aleatoriamente) en una muestra, el error estándar de la media es mayor.
<i>Puede usarse: a más alto... a más bajo incrementando...
tiende a el peso de... depende de...</i>	☐	☒
6. Explicativa: La razón principal para utilizar pruebas objetivas en la valuación del rendimiento académico es su rapidez para ser contestada y calificada.
<i>Puede usarse: el propósito de... es uno de los factores que... pesar de... desde... aunque...dado que...</i>	☒	☐
7. Ejemplificación: Un ejemplo de ciudad costera en Venezuela sería Coro.	☒	☐
8. Evidencia: Estudios recientes en neurociencia han determinado que la creatividad está determinada por los dos hemisferios cerebrales.	☒	☐
9. Predicción: Se puede esperar un incremento de 0,30 a 0,60 en el coeficiente de confiabilidad de una prueba si se duplica el número de ítems.	☐	☒
10. Procedimiento: Para calcular la media aritmética de una distribución de puntajes se deben sumar todos los valores de la distribución y dividirlos por el número total de valores.
<i>Puede usarse también: con el fin de ... se debe un método... es un paso esencial... es el uso de...mediante...el primer paso...</i>	☒	☐
11. Evaluación: Una buena prueba de rendimiento académico incluirá más reactivos de hechos que generalizaciones.
<i>También puede usarse: es mejor... que la mejor... es el método más fácil... es el mayor inconveniente... la máxima... es fácil... es difícil...es posible...</i>	☒	☐

ITEMS D'ORNENACIÓ

DESCRIPCIÓ

- .- Consisteix en proposar a l'alumne una sèrie de dades distribuïdes a l'atzar i demanar-li que les ordeni segons convingui.
- .- Són molt útils per continguts de procediments (tècniques i estratègies).
- .- Es poden donar, entre d'altres, les següents ordenacions:
 - a.- Cronològica
 - b.- Operativa
 - c.- Lògica
 - d.- Espacial
 - e.- De estratègies
 - f.- Propietats

Criteris d'elaboració

- .- És aconsellable escriure primer ordenadament les frases a seguir i després distribuir-les a l'atzar.
- .- Contrastar la prova amb algun col·lega per verificar el grau d'acord en l'ordenació.
- .- Evitar termes que ajudin a l'alumne en la resposta, com per exemple: després, a continuació, més tard etc..

Avantatges

- .- Permeten comprovar l'ordre mental de l'alumne.
- .- Tenen un cert sentit lúdic que agrada a l'alumne.

Desavantatges

- .- A vegades s'avalua amb dificultat .
- .- En general són una mica difícil d'elaborar
- .- Algunes vegades és difícil determinar l'ordre a seguir.

Exemples:

Ordena de major a menor duresa, les següents minerals:

- .- Calcita
- .- Ortosa
- .- Talc
- .- Diamant
- Etc.....

ITEMS D'APARELLAMENT

DESCRIPCIÓ

Consisteix en oferir a l'alumne 2 o 3 columnes de paraules (símbols, dates etc..) que haurà de associar segons els termes que es determinin.

S'usa per relacionar: Substàncies / Propietats; Causes / Efectes; Termes /Definicions, etc..

Poden ser de dos tipus:

- .- Respostes de parell simples.
- .- Respostes de parells compostos.

Criteris d'elaboració

- .- Han de donar major nombre d'expressions en la segona columna.
- .- Les expressions han de ser homogènies
- .- No s'han de superar les 10 expressions per columna.
- .- La relació entre les expressions ha de ser unívoca.
- .- Les expressions que es corresponen han de ocupar diferents posicions en les columnes.
- .- Cada expressió inicial ha de constituir un ítem.

Avantatges

- .- Permeten comprovar forces coneixements en poc temps.
- .- Molt adequats per processos de relació i associació.
- .- Es poden utilitzar dibuixos, gràfics, fotos etc..

Desavantatges

- .- Certa dificultat en l'elaboració.
- .- Difícil evitar indicis de resposta.
- .- No són adequades per aprenentatges complexos.

Exemples:

Associa a cadascuna de las següents formules el nom corresponent:

1. H_2O	a) Àcid sulfúric
2. Na_2CO	b) Nitrat potàssic
3. K_2SO_4	c) Sulfat potàssic
	d) Aigua
	e) Clorur sòdic

Associa a cadascuna de les següents ciutats amb un país i un continent:

Calcuta	Holanda	Asia
Assuan	França	Amèrica
Medellín	Egipte	Àfrica
	India	Oceania
	Colòmbia	Europa

ITEMS D'ELECCIÓ MULTIPLE

DESCRIPCIÓ

Cadascun dels ítems d'opció múltiple estat format per una base, expressada directament o de forma interrogativa, i unes opcions de resposta o de respostes correctes, per que l'alumne seleccioni la/les que consideri correcta/s.

Poden ser:

- 1.- De resposta única correcta.
- 2.- De varies respostes correctes.
- 3.- De la selecció de la millor resposta

El més recomanable és la resposta única correcta, amb tres distractors (3 opcions incorrectes)

Criteris d'elaboració

Amb relació a la redacció de la pregunta:

- .- Redacció breu, clara i intel·ligible.
- .- Ha de referir-se a un sol contingut.
- .- Redacció diferent a com apareix en el text de l'alumne.
- .- Convé redactar la pregunta completament.
- .- No expressar les preguntes en negatiu.
- .- No s'han de presentar claus que facilitin la resposta.
- .- La base d'una pregunta no ha de poder ajudar a la resposta d'altra

Amb relació a les opcions de resposta:

- .- Tots els ítems han de tenir les mateixes opcions de resposta
- .- No s'han de repetir paraules en les opcions
- .- Únicament ha de haver una opció correcta
- .- Les alternatives incorrectes (distractors) han de ser creïbles.
- .- Totes tindran una extensió aproximada.
- .- La resposta correcta s'han de col·locar a l'atzar.
- .- Evitar en la redacció de "totes"; "Cap" "de les .."

Avantatges

- .- Informen sobre la qualitat d'aprenentatges complexos.
- .- Dificulten que es donin les respostes correctes a l'atzar.
- .- Permeten avaluacions més objectives.
- .- Detecten errors conceptuals.
- .- Diagnostiquen deficiències d'aprenentatges.
- .- S'analitzen amb molta facilitat.

Desavantatges

- .- Són difícils d'elaborar.
- .- No faciliten la creativitat
- .- És complicat seleccionar els distractors
- .- No és fàcil fer ponderacions dels ítems.

Exemples:

Exemples d'elecció múltiple.

Quina és la capital de França?

- a. Atenes
- b. Brussel·les
- c. Tokio
- d. Praga
- e. París

Una de les funcions socials de la comunicació no verbal és:

- a. Posar de manifest les relacions de superioritat-subordinació.*
- b. Diferenciar l'objectiu de la font d'influència.*
- c. Substituir la comunicació verbal.*
- d. Augmentar la credibilitat del missatge.*

Quants anys creus que té el nostre planeta?

- a. 1000 anys
- b. 4500 milions d'anys
- c. 10 milions d'anys

D'acord amb Paul Rivet els primers pobladors d'Amèrica van vindre de:

- a. Asia
- b. la Polinèsia
- c. la India
- d. el Pol Nord

Taxonomia d'objectius cognoscitius (Bloom-1956)

Una taxonomia és una classificació d'objectius que pot servir per elaborar o avaluar un programa educatiu o una prova d'avaluació.

La taxonomia de Bloom (1929), es publica per primera vegada en 1956, i consisteix en una sistematització molt senzilla de tots els nivells d'aprenentatge cognoscitius. Posteriorment s'han elaborat taxonomies per altres àmbits, com són, l'àmbit afectiu i l'àmbit psicomotor.

Nivel	Actividades	Verbos asociados
1. Conocimiento	Observar y recordar información de fechas, sucesos y lugares. Conocer ideas principales. Conocer métodos y procedimientos básicos.	define, describe, identifica, marca, indica, señala, rotula, enumera, forma listas, casa, nombra, menciona, esboza, reproduce, selecciona, expresa, asevera, enuncia, cita.
2. Comprensión	Entender información. Esbozar significado. Traducir el conocimiento a un nuevo contexto. Interpretar hechos. Comparar. Agrupar. Inferir causas. Predecir consecuencias.	resume, describe, interpreta, contrasta, predice, asocia, diferencia, discute, amplía.
3. Aplicación	Usar información. Usar métodos, conceptos y teorías en nuevas situaciones. Resolver problemas. Utilizar un determinado conocimiento o habilidad.	aplica, demuestra, calcula, completa, ilustra, muestra, resuelve, examina, modifica, relaciona, cambia, clasifica, experimenta, descubre.
4. Análisis	Identificar patrones. Organizar partes. Reconocer significados ocultos. Identificar componentes.	analiza, separa, ordena, explica, conecta, clasifica, coloca, divide, compara, selecciona, infiere.
5. Síntesis	Usar ideas antiguas para crear nuevas. Generalizar a partir de hechos. Relacionar conocimientos de áreas distintas. Predecir. Obtener conclusiones.	combina, integra, modifica, recoloca, sustituye, planifica, crea, diseña, inventa, compone, formula, prepara, generaliza, reescribe.
6. Evaluación	Comparar/discriminar ideas. Valoración de teorías. Escoger opciones dependiendo de un argumento. Verificar el valor de las evidencias. Reconocer la parte subjetiva.	valorar, decidir, puntuar, calificar, comprobar, medir, recomendar, convencer, escoger, juzgar, explicar, discriminar, apoyar, concluir, comparar

TAXONOMÍA DE BLOOM DE HABILIDADES DE PENSAMIENTO (1956)

CATEGORÍA	CONOCIMIENTO RECOGER INFORMACIÓN	COMPRENSIÓN CONFIRMACIÓN APLICACION	APLICACIÓN HACER USO DEL CONOCIMIENTO	ANÁLISIS (ORDEN SUPERIOR) DIVIDIR, DESGLOSAR	SINTETIZAR (ÓRDEN SUPERIOR), REUNIR, INCORPORAR	EVALUAR (ÓDEN SUPERIOR) JUZGAR EL RESULTADO
Descripción Las habilidades que se deben demostrar en este nivel son:	Observación y recordación de información; conocimiento de fechas, eventos, lugares; conocimiento de las ideas principales; dominio de la materia.	Entender la información; captar el significado; trasladar el conocimiento a nuevos contextos; interpretar hechos; comparar, contrastar; ordenar, agrupar; inferir las causas predecir las consecuencias.	Hacer uso de la información; utilizar métodos, conceptos, teorías, en situaciones nuevas; solucionar problemas usando habilidades o conocimientos.	Encontrar patrones; organizar las partes; reconocer significados ocultos; identificar componentes.	Utilizar ideas viejas para crear otras nuevas; generalizar a partir de datos suministrados; relacionar conocimiento de áreas diversas; predecir conclusiones derivadas.	Comparar y discriminar entre ideas; dar valor a la presentación de teorías; escoger basándose en argumentos razonados; verificar el valor de la evidencia; reconocer la subjetividad.
Que Hace el Estudiante	El estudiante recuerda y reconoce información e ideas además de principios aproximadamente en misma forma en que los aprendió.	El estudiante esclarece, comprende, o interpreta información en base a conocimiento previo.	El estudiante selecciona, transfiere, y utiliza datos y principios para completar una tarea o solucionar un problema.	El estudiante diferencia, clasifica, y relaciona las conjeturas, hipótesis, evidencias, o estructuras de una pregunta o aseveración.	El estudiante genera, integra y combina ideas en un producto, plan o propuesta nuevos para él o ella.	El estudiante valora, evalúa o critica en base a estándares y criterios específicos.
Ejemplos de Palabras Indicadoras	<ul style="list-style-type: none"> - define - lista - rotula - nombra - identifica - repite - quién - qué - cuando - donde - cuenta - describe - recoge - examina - tabula - cita 	<ul style="list-style-type: none"> - predice - asocia - estima - diferencia - extiende - resume - describe - interpreta - discute - extiende - contrasta - distingue - explica - parafrasea - ilustra - compara 	<ul style="list-style-type: none"> - aplica - demuestra - completa - ilustra - muestra - examina - modifica - relata - cambia - clasifica - experimenta - descubre - usa - computa - resuelve - construye - calcula 	<ul style="list-style-type: none"> - separa - ordena - explica - conecta - divide - compara - selecciona - explica - infiere - arregla - clasifica - analiza - categoriza - compara - contrasta - separa 	<ul style="list-style-type: none"> - combina - integra - reordena - substituye - planea - crea - diseña - inventa - que pasa si? - prepara - generaliza - compone - modifica - diseña - plantea hipótesis - inventa - desarrolla - formula - reescribe 	<ul style="list-style-type: none"> - decide - establece gradación - prueba - mide - recomienda - juzga - explica - compara - suma - valora - critica - justifica - discrimina - apoya - convence - concluye - selecciona - establece rangos - predice - argumenta
EJEMPLO DE TAREA(S)	Describe los grupos de alimentos e identifica al menos dos alimentos de cada grupo. Hace un poema acróstico sobre la comida sana.	escriba un menú sencillo para desayuno, almuerzo, y comida utilizando la guía de alimentos	Qué le preguntaría usted a los clientes de un supermercado si estuviera haciendo una encuesta de que comida consumen? (10 preguntas)	Prepare un reporte de lo que las personas de su clase comen al desayuno	Componga una canción y un baile para vender bananos	Haga un folleto sobre 10 hábitos alimentarios importantes que puedan llevarse a cabo para que todo el colegio coma de manera saludable

Aquestes taxonomies són d'utilitat en els casos de planificació i comprovació de la validesa de les proves.

En la fase inicial d'elaboració d'una prova hem de decidir sobre quins continguts i sobre quins nivells d'aprenentatge volem obtenir informació. Per tant les taxonomies són de gran ajuda. El mateix succeeix en la fase de validació de la prova, ja que ens permet comprovar la quantitat d'ítems que mesuren cadascun dels objectius i els seus nivells de correspondència amb el que es necessita avaluar.

Per facilitar aquestes tasques que hem comentat és construeix una taula d'especificacions.

BLOQUES	CONTENIDOS	% IMPORTANCIA	PUNTOS	CONOCIMIENTO	COMPRENSIÓN	APLICACIÓN	ANÁLISIS
1	Conocimiento sobre componentes, materiales, fórmulas, dispositivos, conceptos y términos de uso general y aplicación en Electricidad del Automóvil.	24	36	11	10	15	
2	La batería. Controles. Conservación y manipulación.	8	12	5	4	3	
3	El motor de arranque. Funcionamiento y tipos. Pruebas. Reparación.	10	15	1	8	6	
4	El circuito de alumbrado. Funcionamiento. Comprobación. Averías.	6	9	4	3	2	
5	El circuito de carga. El alternador y la dinamo. La regulación de la corriente. Comprobaciones y ajustes.	24	36	3	17	13	3
6	El encendido de los automóviles. Funcionamiento. Comprobación y diagnóstico. Averías y reglajes.	12	18	7	5	5	1
7	Circuitos auxiliares de señalización y control. Cuadro de instrumentos. Aparatos de confort. Instalación de otros aparatos.	16	24	3	9	12	
	TOTALES	100	150	34	56	56	4

6.09. Pruebas objetiva, tablas de especificaciones

Pedro Morales, Universidad Pontificia Comillas, Madrid

Las pruebas objetivas : tabla de especificaciones

		Contenidos		Total preguntas por objetivo
		Tema 1° 25%	Tema 2° 75%	
Objetivos	Objetivo 1° <i>memoria</i> 20%	6 x .25 = 1.5	6 x .75 = 4.5	30 x .20 = 6
	Objetivo 2° <i>comprensión</i> 30%	9 x .25 = 2.25	9 x .75 = 6.75	30 x .30 = 9
	Objetivo 3° <i>aplicación</i> 50%	15 x .25 = 3.75	15 x .75 = 11.25	30 x .50 = 15
Total previsto de preguntas: 30				

Reparto proporcional de las preguntas según la importancia relativa de objetivos y contenidos

Si está previsto un total de 30 preguntas:

Si el objetivo 3° tiene el 50% de la importancia, le corresponderán $30 \times .50 = 15$ preguntas;

Si el tema 2° tiene el 75% de la importancia, le corresponderán $15 \times .75 = 11.25$ preguntas

Si se planifica, *al menos de manera aproximada*, el examen no queda muy desequilibrado

Font:

<http://www.unizar.es/ice/rec-info/curso6-2010/6.09.Pruebas-objetiva-tablas-especificaciones.pdf>

Correcció de la prova objectiva de rendiment

La idea més comuna és fer la correcció tenint en compte el nombre de respostes encertades.

Però, es obvi, que una persona podria obtenir una bona puntuació responen per endevinació (a l'atzar) les respostes de les preguntes que presenta la prova objectiva. Per reduir aquest efecte, han dissenyat procediment per tal de controlar l'efecte de la resposta aleatòria.

El que es fa es sostreure de la puntuació total a la prova objectiva una quantitat igual a la que es pressuposa que guanyaria per contestar l'atzar.

$$\text{Puntuació Total} = \text{Total d'encerts} - \left[\frac{\text{Total errors}}{\text{n}^\circ \text{ d'opcions per ítem}} \right]$$

Tenint en compte les preguntes en blanc o que no respon

$$\text{Puntuació Total} = \text{Total d'encerts} + \frac{\text{Total respostes omeses}}{\text{n}^\circ \text{ d'opcions per ítem}}$$

Anàlisi de alternatives de resposta

1.- Anàlisi mitjançant la tabulació de les respostes:

Es limita a una mera *tabulació* de les respostes:

a) Es molt senzill i es pot programar.

b) Aporta una informació d'interès que s'interpreta amb molta facilitat i de forma intuïtiva, sense necessitat d'anàlisis estadístiques.

Possiblement és l'anàlisi, en principi més útil pel professor. Es tracta d'*organitzar les respostes* de manera que permetin una reflexió ràpida sobre les preguntes i sobre els alumnes.

El procés és el següent:

1º *S'ordenen els subjectes de més a menys segons la seva puntuació total en la prova (considerant el nombre de respostes correctes, no per les notes que s'els assigna).*

I es seleccionen el 25 % amb puntuacions totals més altes (**grup superior**) i el 25 % amb puntuacions totals més baixes (**grup inferior**). També es poden escollir el 27% o el 33% amb totals més alts i més baixos, però el 25% es un percentatge còmode i suficient.

2º *Es tabulen les respostes d'aquest dos grups en cadascun dels ítems, de forma que es puguin veure quans de cada grup, superior e inferior, han escollit cada opció.*

	<i>Opcions o Alternatives de resposta</i>			
Preguntes	a	b	c	d
Item_1	10 / 0	0 / 2	0 / 0	0 / 8
Item_2	5 / 1	5 / 0	0 / 7	0 / 2
Item_3	6 / 1	0 / 1	2 / 0	2 / 8

(Encerts grup puntuacions altes / Encerts grup puntuacions baixes)

 Alternativa correcta de l'ítem

Ítem nº 1:

L'alternativa correcta (**A**) l'han escollit tots i únicament el grup superior: Es tracta d'una pregunta que discrimina molt bé; separa clarament als que saben dels que no saben.

Els del grup inferior quasi tots han **escollit l'opció D**: es una *bona alternativa incorrecta, ja que és un resultat que es presta a una bona explicació a la classe perquè ens diu on fallen els que menys saben* .

La presentació de les dades pot tenir valor *diagnòstic*. **L'alternativa C** no la ha escollit ningú, ni tan sol els que menys saben. És una opció a modificar, o a pensar que millor que hi hagi tres alternatives o bé buscar altre opció.

Ítem nº 2:

Els que més saben es distribueixen entre dues alternatives, **la B (correcta) i l'A (incorrecta)**. És possible que les dues siguin correctes, o que la pregunta sigui ambigua o bé, es tracta d'una pregunta que convingui examinar. L'opció C també és un bon *distractor ja que atrau als que no coneixen la resposta correcta*.

Ítem nº 3:

Aquí troben un resultat anòmal: Encerten sobre tot els que menys saben. El grup superior prefereix l'opció A (incorrecta). Pregunta que ens podem fer: Estarà malament la *clau* de correcció ? En qualsevol cas, una pregunta que afavoreix als que menys saben és en principi una mala pregunta , i per tant, haurien de examinar-la.

Naturalment no hi ha *interpretacions automàtiques*, però amb la tabulació pot dir molt al professor que coneix als seus alumnes.

Aquesta simple tabulació de las respostes pot ser molt informativa:

.- Per *comentar els resultats a classe* (con la conseqüent reflexió, correcció d'errors, etc.)

.- Per anant *millorant la redacció dels ítems*

Índexs de dificultat i discriminació dels ítems o preguntes

Aquests índex no es calculen amb tota la mostra sinó, com el cas anterior, amb el 25% amb una puntuació total *més alta* en tot el test i amb el 25% amb una puntuació total *més baixa*; també solen fer-se amb altres proporcions (com el 21%, 27%, 30%) però el 25% és suficient. El número de subjectes d'ambdós grups és per tant el mateix; únicament s'analitzen les respostes del 50% dels alumnes. (és prescindeix del 50% central). Aquest tipus d'anàlisi es idèntic al que es fa quant es construeix una escala d'actituds.

Pel càlcul d'aquest índexs utilitzarem els següents símbols:

N = número de subjectes en un dels dos grups.

(Els dos grups tenen idèntic número de subjectes)

N + N = número total de subjectes analitzats

AS = número d'*encertants* en el *grup superior* (amb puntuació total d'encerts més alta)

AI = número d'*encertants* en el *grup inferior* (amb puntuació total d'encerts més baixa)

Índex de facilitat

Indica el grau de facilitat d'una pregunta o ítem.

$$\text{I.F.} = \frac{\text{A (Número de persones que han respost bé a la pregunta)}}{\text{N (Número de persones que han realitzat la prova)}} \times 100$$

Exemple:

Dades:

$$\begin{array}{l} \text{Sumatori de respostes correctes} = 10 \\ \text{Numero d'alumnes examinats} = 40 \end{array} \quad \text{I.F.} = \frac{10}{40} \times 100 = \underline{\underline{25 \%}}$$

Molt fàcil	85% de respostes correctes
Relativament fàcils	50 al 84% de respostes correctes
Relativament difícils	15 al 49% de respostes correctes
Molt difícils	Menys del 15 % de respostes

Grau de dificultat trobat ; 25 % = Ítem relativament fàcil

Índex de discriminació -1

(*El més utilitzat*)

És un índex que pot oscil·lar entre 1 i -1 . L'obtenció de números negatius ens ha d'alertar i conduir-nos a la revisió o eliminació de la pregunta, ja que és possible que contingui algun tipus d'error en la formulació o la correcció.

Està molt influenciat per l'índex de facilitat, ja que si una pregunta és molt fàcil o difícil no es discriminativa.

Indica el grau en que una pregunta serveix per distingir entre les persones amb major puntuació de les de pitjor puntuació. El que s'espera és que les persones del grup amb puntuacions altes responguin millor que no pas les persones del grup amb puntuacions baixes.

N = número de subjectes en un dels dos grups.

(Els dos grups tenen idèntic número de subjectes)

AS = número d'encertants en el grup superior
(amb puntuació total d'encerts més alta)

AI = número d'encertants en el grup inferior
(amb puntuació total d'encerts més baixa)

$$ID = \frac{AS - AI}{N}$$

0.40 a més
0.30 al 0.39
0.20 al 0.29
Menys del 0.19

Bon índex de discriminació.
Raonable índex de discriminació.
Regular índex de discriminació.
Deficient índex de discriminació.

Exemple:

Dades:

Respostes correctes grup superior = 25

Respostes correctes grup inferior = 12

Número d'alumnes examinats = 50

$$ID = \frac{25 - 12}{50} = 0.26$$

Índex trobat de 0.26 = Regular índex de discriminació

Discriminació màxima o valor de l'índex de discriminació màxim teòric.

Les preguntes que discriminen molt (és a dir, diferència molt bé als que saben més dels que saben menys) podem dir que no són molt difícils, si de cas són de dificultat mitjana (únicament responen bé la meitat dels subjectes)

$N + N$ = número total de subjectes analitzats

N_s = número d'encertants en el *grup superior* (grup amb puntuació total d'encerts més alta)

N_i = número d'encertants en el *grup inferior* (grup amb puntuació total d'encerts més baixa)

$$D.if = \frac{N_s + N_i}{N + N}$$

Seria el cas de:

Si tenim un grup superior de 50 persones que han contestat correctament a l'ítem 25 i el grup inferior (també amb 25) no respon cap de correcta.

$$D.if = \frac{N + 0}{N + N}$$

$$D.if = \frac{25 + 0}{25 + 25} = 0.5$$

En aquest cas la discriminació màxima ja que encerten únicament els del grup superior. Tindríem un índex de dificultat màxima del 0.50.

Està molt influenciat pel l'índex de facilitat, ja que si una pregunta és molt fàcil o difícil no és discriminativa.

Un exemple per veure la discriminació màxima i els valors.

Dades:

Respostes correctes grup superior = 25

Respostes correctes grup inferior = 0

Número d'alumnes examinats = 50

$$ID = \frac{25 - 0}{50} = 0.5 \quad D.if = \frac{25 + 0}{25 + 25} = 0.5$$

Dades:

Respostes correctes grup superior = 9

Respostes correctes grup inferior = 3

Número d'alumnes examinats = 10

$$ID = \frac{9 - 3}{10} = 0.60 \quad D.if = \frac{9 + 3}{10 + 10} = 0.60$$

Dades:

Respostes correctes grup superior = 10

Respostes correctes grup inferior = 2

Número d'alumnes examinats = 10

$$ID = \frac{10 - 2}{10} = 0.80 \quad D.if = \frac{10 + 2}{10 + 10} = 0.80$$

Dades:

Respostes correctes grup superior = 4

Respostes correctes grup inferior = 2

Número d'alumnes examinats = 10

$$ID = \frac{4 - 2}{10} = 0.20 \quad D.if = \frac{4 + 2}{10 + 10} = 0.30$$

Quan l'índex de dificultat és 0.50 (encerta el 50%) les dues formules comporten el mateix resultat i l'índex màxim de dificultat sempre serà 1.

Índex de discriminació-2

(Menys utilitzat)

Quan es parla d'índex de discriminació sense més especificacions, és l'índex anterior. Aquest índex indica la proporció d'encerts en el grup superior respecte al nombre total d'encerts.

Pot considerar-se satisfactori si al menys es superior a .50 (és a dir, més de la meitat del grup superior ("saben més") encerta la pregunta.

És un índex que és *independent del grau de dificultat de la pregunta*; com l'índex anterior mai s'arriba al valor de 1 si falla algú del grup superior (preguntes més difícils); en canvi aquest índex arriba a 1 *si tots els encertants, encara que siguin pocs, pertanyen al grup superior. Aquest índex ens informa de quan discrimina l'ítem tan si es fàcil com difícil.*

AS = número d'encertants en el grup superior
(amb puntuació total d'encerts més alta)

AI = número d'encertants en el grup inferior
(amb puntuació total d'encerts més alta)

$$ID = \frac{AS}{AS + AI}$$

Exemple:

Exemple amb el dos índexs de discriminació:

Imaginem -nos que tenim una pregunta molt fàcil ; amb $N = 10$ en cada grup (superior e inferior, en una classe de 40 alumnes), l'encerten els 10 del grup superior i 9 del grup inferior.

Índex discriminació -1

$$ID_1 = \frac{10 - 9}{10} = 0.10$$

Índex discriminació -2

$$ID_2 = \frac{10}{10 + 9} = 0.526$$

El primer índex (Discriminació-1) ens diu que la pregunta escassament discrimina; és molt fàcil.

El segon índex (Discriminació-2) ens diu que encara que és una pregunta molt fàcil , més del 50% dels encertants pertany al grup superior, així de fallar algú aquesta pregunta, pertany al grup dels que menys saben (aquest índex ha d'aconseguir al menys el valor 0.50).

Suposem ara una pregunta **molt difícil**; **solsament la responen bé 2 alumnes** del grup superior i cap del inferior.

Índex discriminació -1

$$ID_1 = \frac{2 - 0}{10} = 0.20$$

Índex discriminació -2

$$ID_2 = \frac{2}{2 + 0} = 1$$

El primer índex (Discriminació-1) ens diu que la pregunta discrimina molt poc perquè és molt difícil;

El segon índex (Discriminació-2) ens diu que la discriminació és perfecta; encara que es tracti d'una pregunta molt difícil, de saber-la algú, aquesta pertany al grup superior(els alumnes que més saben)

Podem dir doncs que aquest índex (discriminació-2, menys utilitzat que l'altre) és summament útil, ja que ens indica en quina mesura una pregunta o ítem contribueix a distingir els que saben més dels que saben menys, independentment de la dificultat o facilitat de la pregunta.

Índexs de dificultat i discriminació referits a tota la prova o test

Índex de dificultat de tot el test =

Mitjana de les puntuacions totals del test

Número total d'ítems al test

Índex de discriminació de tot el test =

Puntuació més alta obtinguda – Puntuació més baixa obtinguda

Número total d'ítems al test

A modus de conclusió sobre els índexs d'ítems:

Si la dificultat d'una pregunta o ítem és nul·la (I.F. = 1) voldrà dir que la pregunta es massa fàcil i tots els alumnes l'encertarien independentment del seu nivell de coneixement; és a dir, aquest ítem no serveix per distingir (discriminar) als alumnes que “saben” dels que “no saben” , per tant no podem considerar-lo com un bon element avaluador.

Exactament el mateix succeeix amb un ítem que tingui un índex de dificultat de 0, es a dir, es tan difícil que no l'encerta cap alumne de la mostra.

Així doncs, els ítems idonis per incloure en una prova de rendiment òptim seran aquells que tinguin un índex de discriminació (I.D. pròxim a 0.5 (dificultat mitjana i discriminació alta), a més a més, és aconsellable incloure sempre algun ítem més fàcil (col·locats al principi per raons obvies de motivació) i algun més difícil (al final del qüestionari) per garantir el poder discriminador general del test.

Els índexs de homogeneïtat:

Ens indiquen el grau en que les puntuacions de les preguntes tenen relació amb les puntuacions totals de la prova.

En el cas de que les preguntes siguin dicotòmiques (cas de resposta correcta o incorrecta) el càlcul és fa mitjançant ***“la correlació biseral puntual”***

En el cas de que la pregunta sigui susceptible de variació en la resposta i la qualificació (escales actitud tipus Likert) l'índex de homogeneïtat s'obté mitjançant ***“la correlació de Pearson”***.

Per tant, es suposa que les persones que encerten o contesten millor a la pregunta, tendeixen a tindre, també, puntuacions altes a la prova i al contrari.

Interpretació purament orientativa dels coeficients de correlació

Molt alta	(superior) > 0.80
Alta	(entre) 0.60 - 0.79
Moderada	(entre) 0.40 - 0.59
Baixa	(entre) 0.20 - 0.39
Molt baixa	(inferior) < 0.20

Proves alternatives de rendiment

Fins fa relativament poc l'avaluació d'aprenentatges es feien amb els instruments que hem estat comentat. Però ara el sistema educatiu s'està interessant per altres aspectes com els següents:

.- Comprovar si els estudiants adquireixen els coneixements, les competències i habilitats que garanteixin una bona inserció socio-laboral.

.- Avaluar continguts procedimentals i actitudinals, específics i transversals (pensament crític, resolució de problemes, la comunicació escrita i oral, la competència tecnològica, etc.).

.- Millora de la Institució educativa (requereix canvis en els sistemes tan organitzatius com d'esforç per part del professorat.)

Veiem a continuació les diferències que podem trobar entre la avaluació clàssica i la nova o alternativa

Característica	Evaluación tradicional	Evaluación alternativa
Muestras	Pruebas objetivas	Experimentos, debates, portafolios, productos del alumnado
Base del juicio	Información objetiva e interpretación de puntuaciones	Observación, subjetividad, juicio profesional
Foco	Puntuación del alumnado y comparación con otras puntuaciones	Ejecución personalizada del alumnado
Resultado	Una puntuación	Una historia evaluativa respecto del individuo o grupo
Interpretación	Generalizable	Idiosincrática y reflexiva
Consecuencia	Inhibe la acción curricular	Facilita la acción y cambio curricular
Poder	El profesorado u otra fuerza externa tiene todo el poder	El alumnado participa en su propia evaluación
Tiempo dedicado	Relativamente breve	Requiere bastante tiempo

Hi ha autors que fan una diferenciació entre avaluació alternativa, avaluació autèntica i avaluació d'execució.

Avaluació alternativa:

Qualsevol avaluació que apliqui instruments de medició diferents als que utilitza l'avaluació clàssica.

Avaluació autèntica:

Requereix que l'alumne executi alguna tasca que pertanyi a la vida real o que se sembli molt.

Avaluació execució:

Seria l'execució d'un exercici que posi de manifest les habilitats apreses.

Paradigma d'avaluació alternativa, “EL PORTAFOLI”.

Podríem dir que “el portafoli” és una **col·lecció de material** fets per l'alumne amb l' intenció d'explicar i reflexionar sobre el rendiment o l'aprenentatge realitzat.

Les avantatges que pot proporcionar “el portafoli”, és evident, ja que al proporciona multitud de mostres del treball realitzat, permet:

- .- Visió més global i profunda del que es sap i del que no és sap, a més a més del que es pot fer.
- .- Una base per l'avaluació autèntica
- .- Un mitjà per aportar evidències de les competències adquirides.
- .- Un complement per l'avaluació tradicional.
- .- Un reflex de les actituds i valors de la persona que elabora “el portafoli”.
A més a més del seu coneixement i habilitats.
- .- Una eina pel propi desenvolupament professional.
- .- Una eina per la millora, si es reflexiona sobre el que s'ha realitzat.

L'estructura bàsica d'un "Portafoli"

La estructura giraria entorn a tres eixos:

- a.- Índex o mapa del "portafoli"
- b.- Una col·lecció de materials (o selecció) il·lustratius de la pràctica realitzada.
- c.- Una reflexió comentada de les evidències o materials aportats.

A modus d'exemple, l'estructura podria ser la següent:

- 1.- Portada o índex de continguts
- 2.- Marc, context d'aprenentatge
- 3.- Objectius d'aprenentatge, responsabilitats , compromisos adquirits en referència als objectius.
- 4.- Metodologia utilitzada
- 5.- Exemples de materials realitzats
- 6.- Evidències d'autoavaluació, de reflexió i els seus comentaris.
- 7.- Evidències de l'evolució realitzada
- 8.- Objectius futurs
- 9.- Agraïments.

<http://campusvirtual.ub.edu/mod/resource/view.php?id=956611>